

#MIJNSTEMTELT

DEMOCRATIE
in actie

DEMOCRATIE EN JONGEREN

VNG Bestuurdersdag

2 december 2022

Frank Speel, Meike-Yang Clossen

en Lydia den Hollander

Programma

1. Urgentie jongerenparticipatie
2. Project democratie en jongeren 2021 – 2022
3. Van pilot naar #MijnStemTelt
4. Het Manifest
5. En door
6. Aan de slag

Citaat uit rapport *De lokale niet-stemmer (2022)*:

“Onderzoek toont aan dat het feit dat jongeren minder vaak gaan stemmen niet zozeer voortkomt uit een gebrek aan interesse of kennis, maar eerder aan het beeld dat zij hebben dat de bestaande politiek niet werkt of niet luistert naar de problemen van jongeren.”

Project democratie en jongeren

- Ongehoorde jongeren een stem geven
- Samenwerking VNG – BZK – NJI
- 6 pilotgemeenten buiten de randstad
- VNG-trainee in team: jongeren zelf laten meepraten

#MijnStemTelt

Pilotgemeenten

- Groningen
- Heerenveen
- Urk
- Dijk en Waard
- Etten-Leur
- Kerkrade

Jongerenraad + advies vooraf

MBO – gezondheid / smoothiefiets

Scholen en pizza avond

Debatwedstrijd – MBO-scholen

Jongerenfilm – gesprek met gemeente

Jongerenraad – MBO-scholen

Het Manifest

Jongeren aan het woord

- Meepraten
- Meewerken
- Meebeslissen
- Mogelijk maken

#MIJNSTEMTELT

De betrokkenheid en de stem van jongeren zijn essentieel voor onze democratie. Daarom roepen we bestuurders van Nederland op om ons meer invloed te geven. Het is tijd om niet óver, maar mét ons te praten. En dit is makkelijker dan je denkt.

MEE PRATEN

Zoek ons op, we bijten niet
Nodig ons, jongeren niet uit op het gemeentebestuur, zoek ons op. Tip het sportveld, in onze school, favoriete muzieklocatie, het jongerencentrum of de kroeg. Vraag je af: hoe passen jullie van de gemeente in onze wereld en niet andersom.

Wdvtv (en luisteren)
Vraag ons hoe wij over zaken denken. Daer door te vragen. Niet niet, maar luister naar ons en behandel ons als gelijkwaardige gesprekspartners. Spreek vooral wederzijdse verwachtingen uit. Nee, zeggen tegen onze kleintjes mag, maar leg uit waarom. Laat horen wat je met onze kleintjes doet en laat ons het hele traject meeleven. Zeg wat je doet en doe wat je zegt. Doe je dat niet, dan laken we af.

Just do it (maar houd het simpel)
Maak jongereninzpraak niet te ingewikkeld, begin klein en zorg voor een open gesprek. Laat ons zelf de loop van het gesprek bepalen. Vraag hoe wij over dingen denken, lees niet zelf met oplossingen.

Hi, I'm using Whatsapp
Vraag hoe wij willen communiceren. Wij bellen of vergaderen niet. We appen, chatten en hangen. Gebruik nieuwe media, ook al heb je daar zelf weinig ervaring mee. Heb je moeite om met ons in contact te komen? Bedenk een leuke actie waarmee je onze aandacht trekt. Kom even op school, in een jongerencomité of bij de sportclub. Bedenk altijd: what's in it for us?

MEE WERKEN

Jong geleerd
Leren je mening vormen en uitlekken voor je kleintjes zijn democratische waarden. Help ons daarbij. Met maatschappelijke projecten op school, een vraagavond waar wij onze mening veilig kunnen vormen en uiten. Leer ons hoe wij invloed kunnen uitoefenen op beleid, met actualisatieverdragen, een film-project of debatsessies.

Werk samen
Wat wil je samen bereiken? Ga daar naar op zoek - samen vooropgesteld plan of beleidsdoel. Bedenk vervolgens met ons hoe we dit kunnen realiseren. Een talkshow kan voor ons een beter middel zijn dan inpraak via een raad. Je kunt hetzelfde bereiken door ons festival of feest samen met ons te organiseren. Of vraag ons onze stem te laten horen door zelf iets te maken of te organiseren: muziek, theater, een optreden, een videoclip of een film bijvoorbeeld.

Voor wat hoort wat
Initiatieven opzetten of meedoen aan projecten kost tijd, tijd die niet koste gaat van school, studie of bijbaan. Met een fructueuze bijdrage geef je ons erkenning voor dit werk en maak je bij kleinere projecten als snel een groot verschil.

MEE BESLISSEN

Vertrouw ons
Meedelen is goed, maar meebeslissen is nog beter. Wij kunnen veel meer dan we ons voordien. Vertrouw ons en geef ons verantwoordelijkheid. Laat ons zelf een project uitvoeren met een eigen budget. Stel niet te veel eisen, het kan er nog ook best goed gaan. Ook een optische geef ons een plek in gemeentelijke comités of als jongerenparticipatie verplicht bij een project of beleidsaanpak.

Onze stemmen tellen
Er wordt veel van ons gevraagd, zeker de afgelopen jaren. Maar telkens we 16 jaar zijn hebben we daar zelf niets over te zeggen. Sommige gemeenten experimenteren met verruiming van het stemrecht onder 16 jaar bij doelraadverkiezingen en referenda. In enkele Europese landen mogen jongeren onder 16 in het stemrecht meebeslissen over hun eigen toekomst. Dit onderzoek blijkt dat de meeste Nederlanders voor zo'n verandering nog niet warrelopen, maar misschien wordt het tijd dat Nederland hier toch over nadakt. Ga in je gemeente met ons praten hierover en ped hoe wij er zelf over denken.

Mogelijk maken

Durf te experimenteren
Van de eerste stappen met participatie tot de laatste stappen tot echte invloed ontlopen in democratische processen met lokale verkiezingen, raden, comités of beleidsadviescomités; wat je ook onderneemt in jongerenparticipatie, begin met een experiment. Spreek met elkaar af wat je met die proef wilt bereiken en analyseer met ons wat er goed en fout gaat. Wees scherp en eerlijk.

Investeer in ons
'Het is nu of nooit!', hoor je wel eens bij jongerenparticipatie. Toch kost structureel en duurzame jongerenparticipatie aandacht, geld en tijd. Organiseer die aandacht en tijd voor ons in het werkkapitaal van een ambtenaar of cultuurverwerker, of school die hulp is van organisaties met ervaring met jongeren en de overheid. Denk aan jongerenwerkers of jonge mediabrokers. Sluit je aan bij bestaande jongereninitiatieven voor je iets nieuws opbouwt. Maak gebruik van onze netwerken op social media als Instagram en TikTok of bij sportverenigingen en scholen. Gebruik ook die netwerken van jongerenwerkers, buurtbewoners en cultuurverwerkers. Streef om positief in beeld, dat werkt. En laat het niet leut: projectje met ons gaat niet altijd zand opbrengen. Wees flexibel als gemeente, keep calm and carry on.

Nieuwe lessen:

- “Na de mais”

“Slechts 24 procent van de jongeren met alleen een VMBO-diploma bracht een stem uit op 16 maart tegenover 42 procent van de jongeren met een hoger opleidingsniveau. Deze opleidingskloof is, evenals bij landelijke verkiezingen, veel groter dan onder oudere kiezers.” -

Onderzoek DeLokale niet-stemmer (2022)

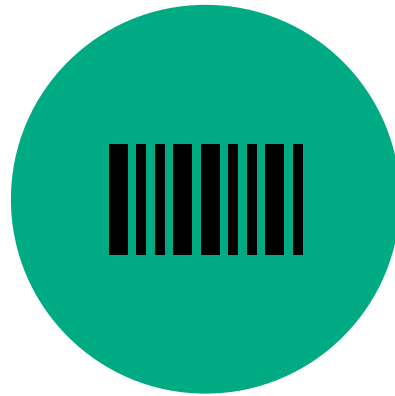
Participeren... Hoe dan?

- Er is geen goed of fout! Zoek de vorm van participatie die bij uw gemeente en bij uw jongeren past
- Laat jongeren echt aan het woord
- Durf te leren experimenteren
- Gebruik goede voorbeelden van andere gemeenten
- Maak er een feestje van!

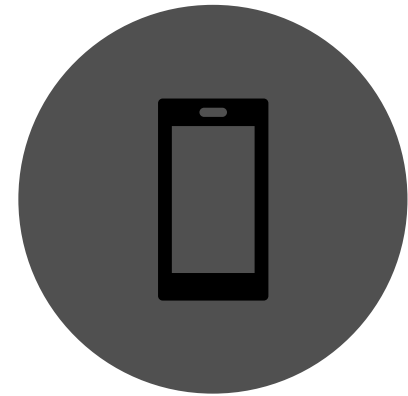
Uw ervaringen met jongerenparticipatie

GA NAAR MENTI.COM

VUL DE CODE IN

5652 1265

En door ...

- Gemeente Vlaardingen
- Echt-Susteren en Overbetuwe aangenomen motie
- Community of Practice (15-20 gemeenten)
- Democracy reloading (ambtelijk vakmanschap)
- #MijnStemTelt festival 2023 in Etten-Leur

MOTIE
(ex artikel 29 Reglement van Orde)

Naam indiener: Thijs Wetemans, GroenLinks
Raadsvergadering: 3 november 2022
Nr. agendapunt: 7 Begroting 2023
Onderwerp: Motie Jongerenparticipatie

De raad van de gemeente Echt-Susteren,

Constaterende dat:

- de meeste besluiten die de gemeenteraad neemt jongeren direct en indirect raken;
- in het Hoofdlijnenakkoord is opgenomen: 'Onderzocht wordt hoe jongeren beter aan de voorkant betrokken kunnen worden bij nieuw beleid en zaken die hen direct raken';
- het VNG-manifest *Mijn Stem Telt* is opgesteld met de bedoeling de stem van jongeren te horen en participatie van jongeren te vergroten;

Van mening zijnde dat:

- de betrokkenheid en de stem van jongeren beleid beter en inclusiever maakt;
- de gemeenteraad het belangrijk vindt dat jongeren participeren bij de ontwikkeling van lokaal beleid;
- de gemeente een verantwoordelijkheid heeft om jongeren te helpen participeren en hen te stimuleren om van zich te laten horen;

Verzoekt het college:

- Te overwegen het manifest *Mijn Stem Telt* van de VNG te ondertekenen;
- Kennis te nemen van de resultaten van de pilots die bij 6 gemeenten in Nederland zijn uitgevoerd met betrekking tot het project *Mijn Stem Telt* om jongerenparticipatie te vergroten;
- In kaart te brengen hoe deze resultaten c.q. lessen die getrokken kunnen worden uit deze pilots in onze gemeente geïmplementeerd kunnen worden om jongerenparticipatie te vergroten;
- De gemeenteraad hiervan uiterlijk in het 3^e kwartaal van 2023 in kennis te stellen bij voorkeur reeds vergezeld van een concreet uitvoeringsplan.

Naam en handtekening van de indiener:
T. Wetemans GL

Mede-ondersteuners:

J. Meulenberg PNES	J. Wackers Lijst Samenwerking	J. Penders CDA	J. Cremers DES	T. Denis D66
-----------------------	----------------------------------	-------------------	-------------------	-----------------

Aan de slag

Goede voorbeelden:

<https://vng.nl/artikelen/project-democratie-en-jongeren>

Heeft u ook mooie voorbeelden? Mail ze naar de VNG!

Heeft u nog ideeën voor het manifest #MijnStemTelt? Vul het aan.

Frank.speel@vng.nl

Lydia.denhollander@vng.nl